

Instrukcja postępowania podczas odstrzału dzików w obszarze objętym restrykcjami (strefa żółta) ASF.

1. Cel

Celem niniejszej instrukcji jest podanie sposobu postępowania podczas odstrzału dzików na terenach objętych restrykcjami, pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia wirusa ASF (afrykański pomór świń) oraz przechowywania tusz dzików do czasu uzyskania wyników badań.

2. Opis chłodni i otoczenia

Dwie chłodnie zlokalizowane w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Kwidzynie, ul. Warszawska 112 - pakowane naprzemiennie – w zależności od natężenia odstrzałów oraz trwania badania krwi w kierunku ASF – każdorazowo wskazana będzie chłodnia zamknięta i czynna (prosimy śledzić napisy na drzwiach od chłodni)

W chłodniach znajduje się pomieszczenie sanitarne zaopatrzone w zlew z ciepłą wodą oraz odpowiednią ilość środków myjących i dezynfekujących do dezynfekcji osobistej oraz sprzętu oraz pojazdów (wiadra i kuwety z preparatem Virkon oraz szczotki i opryskiwacze).

3. Sposób postępowania po odstrzeleniu dzika w strefie żółtej

Każdego odstrzelonego dzika w kole łowieckim należy dostarczyć do chłodni.

Myśliwi zobowiązani są do postępowania zgodnie z niżej opisaną procedurą:

1. Każdego odstrzelonego dzika należy bezwarunkowo dostarczyć do chłodni.
2. Pobrać krew niezwłocznie po odstrzeleniu dzika lub w trakcie patroszenia do próbek jednorazowego użytku (próbki na krew należy pobrać od łowczego koła łowieckiego lub osoby przez niego upoważnionej). Oznakować pobraną próbkę (nr plomby dzika).
3. Narogi oraz patrochy umieścić w szczelnym i wytrzymałym opakowaniu foliowym.

4. Każdą tuszę dzika oznakować trwale znacznikiem (nr plomby). Identyfikacyjnie oznakować narogi i patrochy i w miarę możliwości przetrzymywać je w warunkach chłodniczych. Pod tuszą umieścić pojemnik zabezpieczający przed wypływem krwi na podłogę chłodni. **Niepowtarzalny nr zamieszczony na tuszy musi być identyczny z nr zamieszczonym na wnętrzościach (opaska papierowa lub para plomb opcjonalnie).**
5. Każdego odstrzelonego dzika należy wpisać do rejestru - **opcjonalnie**, wypełnić świadectwo miejsca pochodzenia zwierzęcia dzikiego dla celów Inspekcji Weterynaryjnej - **opcjonalnie** oraz bezwzględnie wypełnić dokument dochodzenia epizootycznego (DDE) na miejscu pozyskania dzika lub w chłodni z podaniem numeru tel. komórkowego. Dokument DDE wypełniony pozostawić w chłodni (ewentualnie można go skopiować do własnych celów, np. dokumentacja odstrzału sanitarnego).

Z w/w dokumentów musi bezwzględnie wynikać której tuszy on dotyczy. Zaleca się wpisanie na tych dokumentach nr-u zawartego na znaczniku

dołączanym do każdej tuszy dzika.

6. O wprowadzeniu tuszy do chłodni powiadomić łowczego koła łowieckiego lub osobę przez niego upoważnioną.

Dziki dostarczać można w godzinach nocnych kierując się zapisami na tablicach informacyjnych w chłodni oraz w dzień od poniedziałku do piątku, do godz. 15:00 w obecności inspektora weterynaryjnego, a także w godzinach wieczornych wg powyższych wskazówek.

Wszystkie wątpliwości a także pytania proszę zgłaszać do PIW Kwidzyn pod nr tel.: (55) 2793162, lub 660782224 lub 661604172.

7. Próbkę do badań w godzinach nocnych i wieczornych należy oznakować numerem tuszy i pozostawić w statywie (w chłodni) lub w dzień od 7:00 do 15:00 odbierane będą przez inspektora weterynarii.
8. Do czasu uzyskania wyników badań, tusze, części ciała i skóry dzików przechowywane są w sposób zapobiegający bezpośredniemu kontaktowi nie przebadanych tusz z surowcami i innymi przedmiotami, które mogą spowodować rozprzestrzenianie się wirusa ASF.

Nieprzestrzeganie powyższych postanowień może być uznane za działania mające na celu rozprzestrzenianie choroby zakaźnej, co zgodnie z polskim prawodawstwem jest przestępstwem.

3.2 Sposób postępowania po otrzymaniu wyników w kierunku wykrywania wirusa ASF

Informację o wyniku badań będzie przekazywał pracownik Powiatowego Inspektoratu Weterynarii łowczemu koła lub osobie przez niego upoważnionej, którzy powiadomią osoby dostarczające dziki do chłodni. Negatywny wynik badania na obecność ASF będzie upoważniał koło łowieckie – jako właściciela tuszy do jej odbioru i zagospodarowania we własnym zakresie. Odbiór tuszy będzie możliwy jedynie po skontaktowaniu się z łowczym koła lub osobą przez niego upoważnioną a także po otrzymaniu SMS-a od Inspekcji Weterynaryjnej. **Po otrzymaniu wyników ujemnych na ASF, będzie możliwe pobranie próbki do badań w kierunku włośnicy - próba powinna być ona od razu dołączona do tuszy.** Badania tego dokonywać będzie właściciel tuszy na koszt własny (powyższe będzie doprecyzowane po spotkaniu z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii w dniu 10.09.2019 r.). Narogi i patrochy z takich dzików będą kwalifikowane jako materiał kategorii 2 (3) i podlegać będą usunięciu i przetworzeniu zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1069/2009. Dokonywać tego będzie – w zależności od ustaleń z dnia 09 i 10 września 2019 Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gdańsku oraz opinii Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii - za pośrednictwem firmy utylizacyjnej Powiatowy Inspektorat Weterynarii lub Koła Łowieckie.

Tusze dzików, patrochy, narogi i skóry w odniesieniu, co do których otrzymano wynik dodatni w kierunku obecności wirusa ASF oraz wszystkie pozostałe znajdujące się w chłodni tusze dzików (bez względu na wynik badania), decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii będą podlegały konfiskacie i utylizacji. Tusze, patrochy, narogi i skóry takich dzików będą odpowiednio oznaczone, a dalszy sposób postępowania zostanie określony poprzez decyzję właściwego Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Utylizacja tusz dzików, patrochów, narogów i skór bez względu na wynik badania będzie jeszcze doprecyzowane – o czym niezwłocznie poinformujemy.

Wytyczne odnośnie stosowania zasad bioasekuracji przez myśliwych w czasie polowań oraz w czasie pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku ASF:

- na obszarze ochronnym – strefa żółta

Rozdział I

pkt 1) zachowanie zasad bioasekuracji w łowisku, po dokonaniu odstrzału:

- A) Każdy odstrzelony dzik u którego przed dokonaniem odstrzału stwierdzono objawy nasuwające podejrzenie wystąpienia ASF, po dokonaniu oględzin i pobraniu próbek do badań laboratoryjnych w kierunku ASF, przeznaczony jest do utylizacji;
- B) **Na obszarze ochronnym** obowiązują zasady bioasekuracji opisane w pkt 2), **przy czym dopuszcza się patroszenie dzików w łowisku;**

pkt 2) zasady zachowania bioasekuracji w czasie patroszenia:

- A) Zaleca się dokonywanie patroszenia dzików na folii lub innym, szczelnym materiale;
- B) Miejsce patroszenia należy obficie zdezynfekować środkiem dezynfekcyjnym w odpowiednim stężeniu. Dotyczy to także innych miejsc zanieczyszczonych krwią dzika, np. w trakcie przeciągania tuszy do środka transportu;
- C) Zaleca się umieszczanie patrochów i folii, na której dokonano patroszenia w szczelnym, plastikowym pojemniku lub worku;
- D) Po wykonaniu wyżej wymienionych czynności należy zdezynfekować dłonie i obuwie.

Rozdział II

Zachowanie zasad bioasekuracji w czasie przewożenia tusz dzików z miejsc polowania do miejsc przetrzymywania odstrzelonych dzików – chłodni

1. Środki transportu powinny być odpowiednio uszczelnione w celu zapobiegania możliwości wyciekania krwi;
2. Środki transportu powinny być wyłożone materiałem jednorazowego użytku lub materiałem wielorazowego użytku nadającym się do skutecznego czyszczenia i dezynfekcji;
3. Środki transportu nie powinny być wykorzystywane w działalności związanej z utrzymywaniem lub hodowlą świń, świniodzików lub dzików;

Wskazane jest stosowanie plastikowych pojemników odpowiedniej wielkości, umożliwiających przeciąganie tusz lub niepatroszonych odstrzelonych dzików, w przypadku gdy nie ma możliwości dojazdu do miejsca dokonania odstrzału;

Rozdział III

Wymagania dla punktów przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików - chłodni

1. Punkt przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików powinien być wyposażony w maty dezynfekcyjne i w mobilne urządzenia zapewniające możliwość mycia i dezynfekcji kół środków transportu oraz w razie konieczności ich przestrzeni ładunkowej;
2. Tusze przetrzymywane są w chłodni, natomiast patrochy gromadzone są oddzielnie, zapewniając w miarę możliwości ich przetrzymywanie w temperaturze chłodni;
3. Patrochy oznacza się w sposób pozwalający na ich przyporządkowanie do danej tuszy przetrzymywanej w chłodni;

4. W punkcie przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików istnieje obowiązek dokonywania oględzin tusz przez urzędowego lekarza weterynarii;
5. Przed opuszczeniem punktu przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików, wszystkie materiały jednorazowego użytku służące do zabezpieczenia przewożonej tuszy lub dzika przed patroszeniem, należy pozostawić przy patrochach, natomiast wszystkie materiały wielorazowego użytku powinny zostać poddane skutecznemu czyszczeniu i dezynfekcji;
6. Przed opuszczeniem punktu przetrzymywania tusz odstrzelonych dzików, zaleca się również przeprowadzenie mycia i dezynfekcji kół środków transportu oraz w razie konieczności ich przestrzeni ładunkowej.

Rozdział IV

Zachowanie zasad bioasekuracji przy pobieraniu próbek do badań laboratoryjnych w kierunku ASF od odstrzelonych dzików.

1. Próbkę do badań laboratoryjnych należy pobierać do plastikowych probówek jednorazowego użytku bez antykoagulantu, a następnie (opcjonalnie) umieścić je w worku strunowym i oznakować. Minimalna objętość próbki krwi, wystarczająca do wykonania badań laboratoryjnych wynosi 2 ml.
2. Należy unikać zanieczyszczenia od otoczenia tuszy, z której pobierana jest próbka z krwią zwierzęcia.
3. Wszelkie materiały lub sprzęt użyte do pobierania próbek krwi, po zakończeniu próbkobrania należy umyć a następnie zdezynfekować lub, w razie konieczności, poddać utylizacji.

UWAGI DODATKOWE:

- Terminy badań będą doprecyzowane po ustaleniach z Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii;
- Dokument DDE bezwzględnie zostawić w chłodni – wg powyższych wskazówek;
- Próby do badań będą wysyłane w zależności od intensywności odstrzałów lub natychmiast po zapełnieniu chłodni – średnio 2 razy w tygodniu (dodatkowe ustalenia po spotkaniu z Woj. Lek. Wet. w dniu 10.09.2019);
- Przepuszczalny czas badania to 48 godzin.
- Termin odbioru zdrowych tusz (po wyniku ujemnym wszystkich tusz w chłodni), natychmiast po otrzymaniu informacji od swojego łowczego lub po otrzymaniu SMS-a – bezwzględnie zachować dyscyplinę natychmiastowego odbioru tusz.
- **KATEGORYCZNY ZAKAZ ZAKOPYWANIA PATROCHÓW (dotyczy odstrzelonych dzików).**

